

Sygn. akt II Ca 790/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSA w SO Stanisław Łęgosz
----------------	---------------------------

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Opocznie

z dnia 26 września 2017 roku, sygn. akt I C 628/16

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach pierwszym sentencji w ten sposób, że powództwo oddala oraz w punkcie drugim w ten sposób, że zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda A. P. kwotę 917 (dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

2. zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego A. P. kwotę 550 (pięćset pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za instancję odwoławczą.

Sygn. akt II Ca 790/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 26 września w sprawie IC 628/16 Sąd Rejonowy w Opocznie zasądził od pozwanego A. P. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 3009,59 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 lipca 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą tego rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i rozważania sądu:

W dniu 12 czerwca 2015 r. A. P. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki ratalnej nr (...), na podstawie której (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. udzielił pożyczkobiorcy A. P. pożyczkę pieniężną w wysokości 2.000,00 zł. Strony tej umowy określiły na piśmie warunki umowy pożyczki, wypłaty pożyczki, oprocentowanie pożyczki, prowizje, opłaty i inne koszty związane z pożyczką gotówkową, informacje dotyczące spłaty pożyczki, informacje dotyczące niewywiązania się z warunków umowy pożyczki i inne postanowienia. Umowa pożyczki została zawarta na czas określony i miała obowiązywać od dnia kalendarzowego, w którym nastąpiło potwierdzenie podpisania umowy przez pożyczkobiorcę poprzez wprowadzenie przez Partnera krótkiej wiadomości tekstowej SMS) do systemu (...) do dnia spłaty kwoty pożyczki oraz wszystkich należności z tytułu umowy pożyczki, w szczególności kwot wynikających z tytułu odsetek, prowizji i opłat, przy czym pożyczka wraz ze wszystkimi należnościami powinna zostać ostatecznie

splacona nie później niż w dniu 10 lipca 2016 r. Prowizja z tytułu udzielenia pożyczki wynosiła 400,00 zł, zaś prowizja za jej obsługę wynosiła 240,00 zł od każdej raty.

Strony uzgodniły, że spłata pożyczki będzie następowała w 12 równych ratach miesięcznych w wysokości i w terminach określonych w harmonogramie spłat pożyczki.

W przypadku całkowitej spłaty pożyczki w terminie określonym na 10.07.2016 r. całkowita kwota do spłaty przez pożyczkobiorcę miała wynosić 5.280,00 zł.

Do umowy pożyczki został sporządzony harmonogram jej spłaty, który zawierał zapisy dotyczące terminu zapadalności raty, kapitał, prowizję za udzielenie, prowizję za serwis i łączną kwotę do zapłaty każdej raty tj. 440,00 zł miesięcznie. Pierwsza zapłata raty w kwocie 440,00 zł miała nastąpić do 10.08.2015 r., a każda następna rata do 10-go dnia każdego kolejnego miesiąca. Ten harmonogram spłaty został podpisany przez pożyczkobiorcę A. P..

Kwota pożyczki w wysokości 2.000,00 zł została przelana na konto A. P. w dniu 15 czerwca 2015r. A. P. dokonał czterech wpłat na poczet spłaty pożyczki na łączną kwotę 2.640,00 zł.

Pierwsza wpłata w kwocie 440,00 zł w dniu 17.08.2015 r, druga wpłata w kwocie 440,00 zł w dniu 15.09.2015 r., trzecia w kwocie 440,00 zł w dniu 21.10.2015 r. i czwarta w kwocie 1.320,00 zł w dniu 28.01.2016 r.

Wierzytelność z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki została nabyta przez powoda (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 1 lipca 2016 r.

A. P. zostało nadane zawiadomienie o sprzedaży tej wierzytelności wraz z wezwaniem do zapłaty. Przy uwzględnieniu wpłat dokonanych przez A. P. w dniach 17.08.2015 r., 15.09.2015 r., 21.10.2015 r. i 28.01.2016 r. do zapłaty z tytułu umowy pożyczki nr U (...) pozostało:

- 999,98 zł (5 x 166,67 zł + 166,63 zł) tytułem kapitału

- 166,65 zł (5 x 33,33 zł + 33,37 zł) tytułem prowizji za udzielenie -1.440,00 zł (6 x 240,00 zł) tytułem prowizji za obsługę,

- 360,00 zł tytułem opłaty windykacyjnej naliczonej na podstawie § 4 pkt 1 lit. c umowy pożyczki stanowiącej opłatę w kwocie 6,00 zł przez 60 dni.

W przekonaniu Sądu powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Bezspornym jest w sprawie, że pozwany A. P. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki ratalnej nr (...). Wyżej wymienioną umowę podpisał. Sąd przyjął, że zawarcie umowy nastąpiło z rozeznaniem co do jej treści, bo pozwany nie udowodnił, że było inaczej, czyli godził się na warunki, które były wyszczególnione w treści tej umowy. Podpisał także harmonogram spłaty pożyczki, z którego jasno wynikało, że do dnia 10 lipca 2016 r. winien dokonać 12 miesięcznych wpłat po 440,00 zł każda, co łącznie daje kwotę 5.280,00 zł. Podkreślenia wymaga, że taka łączna kwota do spłaty została również wskazana w umowie pożyczki ratalnej nr (...).

Poza sporem pozostaje również okoliczność, że pozwany A. P. dokonał wpłat na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w łącznej kwocie 2.640,00 zł tytułem spłaty przedmiotowej pożyczki. Tutaj podkreślenia wymaga, że raty spłacane przez pozwanego stanowiły kwoty 440,00 zł miesięcznie w sierpniu, wrześniu i październiku 2015 r. i 1.320,00 zł czyli 3 x po 440,00 zł w styczniu 2016 r. Raty w takiej wysokości zostały wymienione właśnie w harmonogramie spłaty. Łączna spłata dokonana przez pozwanego A. P. stanowiła kwotę 2.640,00 zł.

W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, iż pozwany A. P. nie spłacił całości zobowiązań wynikających z pożyczki ratalnej nr (...), wysokość których była mu znana i przez niego zaakceptowana własnoręcznym podpisem.

W tej sytuacji Sąd uznał, iż powód (...) S.A. z siedzibą w W. - będący nabywcą wierzytelności przysługującej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. od pozwanego A. P. - udowodnił, w myśl art. 6 k.c., istnienie i wysokość przedmiotowej wierzytelności w łącznej kwocie 3.009,59 zł -3.000,00 zł tytułem należności głównej (poszczególne jej składniki wyszczególnione w piśmie pełn. powoda z dnia 21.09.2017 r. - k. 99) plus odsetki za opóźnienie w zapłacie należności głównej liczone od dnia 02.07.2016 r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu w kwocie 9,59 zł.

Sąd uznał jako nietrafiony zarzut podnoszony przez pozwanego, iż przedmiotowa umowa pożyczki ratalnej zawierała klauzulę abuzywną w postaci dodatkowych opłat stanowiących ukrytą formę oprocentowania. Podkreślenia wymaga, że przepisy o maksymalnych kosztach pozaodsetkowych zawarte w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. póź. 1357) weszły bowiem w życie z dniem 11 marca 2016 r., a zatem już po dniu zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, a tym samym nie mają do niej zastosowania.

Mając na uwadze wszystkie powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

Od powyższego wyroku apelację złożył pozwany. Zaskarżył wyrok w całości zarzucając:

I. nieważności postępowania (art. 379 pkt. 2 k.p.c.), poprzez dopuszczenie pozwu oraz dalszych czynności procesowych pełnomocnika Powoda nienależycie umocowanego, który upoważniony był do reprezentowania Powoda w sprawach sądowych cywilnych przed sądami powszechnymi wszystkich instancji, a związanych z dochodzeniem roszczeń nabytych przez Mocodawcę w drodze umowy (jednej) cesji, skoro po pierwsze do pozwu Powód załącza umowę przelewu wierzytelności, a nie umowę cesji o której mowa w treści pełnomocnictwa, a po drugie nie wiadomo, czy umowa przelewu wierzytelności, to umowa, która została załączona do pozwu;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności: art. 3851 § 1 i 2 k.c. poprzez przyjęcie, że umowa zawarta przez Powoda z (...) Sp. z o.o. z/s w W. nie zawierała klauzul niedozwolonych w zakresie pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego, skoro przy pożyczce w kwocie 2.000,00 zł miał Pozwany zapłacić na rzecz pożyczkodawcy dodatkowo kwotę 3.640,00 zł tytułem kosztów, opłat i prowizji, a więc pozaodsetkowe koszty kredytu z udziałem konsumenta wyniosły 182%;

III. naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 233 k.p.c. poprzez naruszenie zasad logicznego rozumowania i przyjęcie, że faktem bezspornym pomiędzy stronami procesu był sposób zaksięgowania wpłat przez (...) Sp. z o.o. z/s w W. dokonywanych przez Pozwanego z tytułu zaciągniętego zobowiązania, a tym samym, że zasadne było wyliczenie kwoty dochodzonego roszczenia, skoro Pozwany konsekwentnie od samego początku kwestionował wartość dochodzonego przez Powoda roszczenia.

Występując z tymi zrzutami wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Zgłoszony przez pozwanego zarzut nieważności postępowania nie jest uzasadniony. Pełnomocnik powoda reprezentujący go w postępowaniu sądowym, legitymuje się pełnomocnictwem udzielanym przez (...) S. A. w W. do reprezentowania mocodawcy w postępowaniach cywilnych przed sądami powszechnymi we wszystkich instancjach w sprawach związanych z dochodzeniem roszczeń wynikających z nabytych przez mocodawcę wierzytelności w drodze umowy cesji(k-25).

Przedmiotowa sprawa należy do tej kategorii, zatem nie może być wątpliwości, że to ogólne pełnomocnictwo jest wystarczające do reprezentowania powoda w niniejszej sprawie. Zastrzeżenia zgłoszone przez skarżącego wynikają stąd, że do pozwu dołączono umowę przelewu wierzytelności a nie umowę cesji. Tymczasem pojęcia te są tożsame.

Niemniej jednak apelacja pozwanego wywołuje skutek w postaci zmiany wyroku i oddalenia powództwa. Nie sposób bowiem odmówić trafności zarzutowi naruszenia przepisu art. 385¹ kc.

Odnosząc się do podniesionej przed sądem pierwszej instancji przez pozwanego kwestii abuzywności postanowień umownych dotyczących pozaodsetkowych kosztów pożyczki, sąd pierwszej instancji podzielił stanowisko powoda, że skoro przepisy o maksymalnych kosztach pozaodsetkowych zostały wprowadzone w dniu 11 marca 2016 roku, a zawarcie umowy pożyczki nastąpiło w dniu 12 czerwca 2015 roku, to pozwany nie może powoływać się na klauzule abuzywne. Stanowisko to nie jest trafne.

Pozaodsetkowych kosztów kredytu dotyczy przepis art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 marca 2016 roku, określający sposób obliczenia maksymalnej wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu według przedstawionego w tym przepisie wzoru oraz przewidujący, że pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Okoliczność, że obowiązuje limit kosztów pozaodsetkowych na podstawie art. 36a-36d ustawy o kredycie konsumenckim nie wyłącza kontroli postanowień wzorca umowy, które odnoszą się do takich kosztów, pod kątem skuteczności ich inkorporacji do stosunku prawnego oraz pod względem ich abuzywności. (por. T. Czech Limit pozaodsetkowych kosztów kredytu konsumenckiego M.Pr Bankowego 2016 nr 2). Skoro istnienie tego przepisu nie wyłącza kontroli abuzywnej w stosunku do umów zawartych po 11 marca 2016r, tym bardziej nie może jej wyłączać w stosunku do umów zawartych przed tą datą.

Podkreślić również należy, iż pomimo tego, że obecnie określony został limit pozaodsetkowych kosztów kredytu związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki i strony posiadają swobodę kontraktową w tym zakresie, to nie można pomijać wyznaczonych przepisem art. 353¹ k.c. ograniczeń w swobodnym umownym kształtowaniu treści zobowiązania. Zgodnie z treścią tego przepisu strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Choć pozwany z pewnością posiadał swobodę co do zawarcia umowy z powodem, to nie może to jednak oznaczać, że powód jako podmiot udzielający pożyczki może w sposób zupełnie dowolny kształtować prawa i obowiązki umowne poprzez zastosowanie gotowego wzorca umownego, powodując automatycznie niepożądane skutki w postaci choćby narzucenia przez przedsiębiorcę – przy wykorzystaniu jego silniejszej pozycji – postanowień umownych, które nie będą korzystne dla konsumenta.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko skarżącego, że na gruncie przedmiotowej sprawy postanowienia umowne dotyczące prowizji za obsługę w wysokości 240zł od każdej raty (w sumie 2880 zł przy wysokości pożyczki 2000zł) , kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jego interesy. Są zatem niedozwolonymi postanowieniami umownymi i na podstawie art. 385¹§ 2 k.c. nie wiążą pozwanego.

Skoro zatem pozwany zwrócił pożyczkodawcy pożyczoną kwotę 2000zł oraz prowizję za udzielenie pożyczki 400 zł (zapłacił łącznie 2640zł), to przy abuzywności prowizji za serwis nie było podstaw od obciążania go opłatami windykacyjnymi przewidzianymi w umowie.

Dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1kpc zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił z zasądzeniem od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje . SO Stanisław Łęgosz